

✉ 1A Andriyivsky Uzviz, Kyiv, 04070, Ukraine
☎ tel: +380 44 496-06-01, fax: +380 44 496-06-02
@ office@eba.com.ua 🌐 www.eba.com.ua

27.04.2017

ПРЕС-РЕЛІЗ

Робота системи «Єдине вікно» у регіонах – очікування та реальність

1 серпня 2016 року на українських митницях почала роботу система «Єдиного вікна», що дозволяє здійснити митний, санітарно-епідеміологічний, ветеринарний, фітосанітарний, екологічний, радіологічний та інші види контролю за допомогою електронного обміну даними між відповідними контролюючими органами та митними декларантами.

Очікувалося, що впровадження «Єдиного вікна» дозволить значно спростити митні процедури, скоротити час на їхнє проведення та знизити корупційні ризики і можливості для перевищення службових повноважень. З моменту запуску системи минуло вже достатньо часу, щоб оцінити ефективність її роботи. Тому ми звернулися до компаній-членів регіональних офісів Асоціації з проханням поділитися своїм досвідом роботи з «Єдиним вікном». Тож як працює система у регіонах та що з цього приводу думає бізнес?

Харків

Компанії-члени Харківського офісу Асоціації відзначають, що не всі учасники ринку готові користуватися системою «Єдиного вікна», оскільки існує певна недовіра до нововведення та бажання дочекатися повноцінних відгуків, щоб оцінити всі переваги та недоліки системи. До того ж, вагомим недоліком для компаній залишається те, що висновки Держпродспоживслужби, зокрема стосовно санітарно-епідеміологічної експертизи, потребують затвердження тільки у Києві¹², що забирає багато часу.

Покращити роботу системи, на думку членів Асоціації, може вдосконалення технічного забезпечення працівників контролюючих органів, оскільки цього вимагає робота з великою кількістю електронних документів. До того ж, компанії хотіли б покращити механізм зворотного зв'язку щодо роботи «Єдиного вікна», отримати більше інформації щодо можливості подання скарг та пропозицій стосовно роботи системи та впевнитися в оперативній реакції на такі звернення.

Відсоток операцій, здійснених за системою «Єдиного вікна», – 14%.

Львів

Ще в жовтні минулого року був підписаний меморандум про співпрацю в удосконаленні реалізації принципу «Єдиного вікна», згідно з яким контролюючі органи зобов'язались приймати рішення протягом 30 хвилин та оглядати вантаж протягом однієї доби. Однак ці домовленості є тимчасовими з метою популяризації системи «Єдиного вікна» у регіоні.

За результатами роботи меморандуму компанії Львівського офісу Асоціації відзначають, що за цим принципом готова до роботи тільки митниця, на відміну від інших контролюючих органів. Для ефективного впровадження цієї інформаційної системи досі необхідно владнати деякі законодавчі, технічні та кадрові питання. Львівський офіс Асоціації разом з державними органами та іншими стейкхолдерами продовжують працювати в рамках робочої групи щодо удосконалення та запровадження роботи за принципом «Єдиного вікна». Відсоток операцій, здійснених за системою «Єдиного вікна», – 11%.

Одеса

¹ <http://dn.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/276588.html>.

² <http://www.drs.gov.ua/press-room/u-drs-vidbulysya-gromadski-konsultatsiyi-z-pytan-shho-turbuyut-pidpryemtsiv-ta-vidnosyatsya-zdijsnennya-derzhprodspozhyvsluzhboyu-funktsij-naqlyadu-ta-kontrolyu-takozh-inshyh-povnovazhen-2/>. <http://www.drs.gov.ua/press-room/u-drs-vidbulysya-gromadski-konsultatsiyi-z-pytan-shho-turbuyut-pidpryemtsiv-ta-vidnosyatsya-zdijsnennya-derzhprodspozhyvsluzhboyu-funktsij-naqlyadu-ta-kontrolyu-takozh-inshyh-povnovazhen-2/>.

Як повідомляють компанії-члени Одеського офісу Асоціації, існує ряд істотних недоліків, які потрібно виправити, адже вони значно впливають на ефективність роботи системи «Єдине вікно».

По-перше, необхідно удосконалити в рамках функціонування інформаційної системи «Єдиного вікна» процедуру оформлення продуктів рослинного походження, яка має здійснюватися відповідними державними інспекторами. По-друге, при оформленні експорту неможливо додавати більше одного транспортного документа. Також компанії відмічають невиправдано довгий термін оформлення вантажу при експорті – 24 робочі години.

Хоча у Постанові КМУ №364 від 25 травня 2016 року³, що регулює роботу «Єдиного вікна», зазначено, що якщо протягом 4 робочих годин з моменту отримання через веб-інтерфейс електронного повідомлення і сканованих документів до інформаційної системи не внесли рішення щодо відповідного вантажу, то вона автоматично формує позитивне рішення про проходження контролю, яке є підставою для митного оформлення товарів⁴. Водночас, на практиці зазначене рішення автоматично не формується відповідно до нормативних положень, відтак досі не реалізується один з базових принципів роботи системи – принцип «мовчазної згоди». Крім цього, відсутній механізм повідомлення компаній про позитивне рішення щодо проходження контролю.

Відсоток операцій, здійснених за системою «Єдине вікно», – 1%.

Дніпро

Хоча Дніпропетровська митниця є одним з лідерів за кількістю митних оформлень товарів за принципом «Єдиного вікна», багато компаній все ще не користуються системою через ряд організаційних недоліків. Так, компанії Дніпровського офісу Асоціації скаржаться на тривалий час проходження процедур контролю внаслідок систематичних збоїв у роботі програмного забезпечення, серверів та баз інспекторів.

До того ж, члени Асоціації відмічають, що, подаючи заявку фізично, компанія має можливість отримати дозволу протягом 2-3 годин, а це на практиці набагато швидше, ніж за принципом «Єдиного вікна». Тим більше, що користуючись «Єдиним вікном», компанія може опинитися у ситуації, коли огляд буде призначений аж на третій робочий день після подання електронного повідомлення. Виходячи з цього, компанії надають перевагу подавати заявки за старою процедурою, доки «Єдине вікно» не гарантуватиме швидших термінів отримання дозволів.

Деякі компанії повідомляють, що для проходження санітарно-епідеміологічного контролю Держпродспоживслужба вимагає фізичного подання паперових документів, оскільки Постанова КМУ №364 від 25 травня 2016 року передбачає, що оригінали документів можуть пред'являтися на вимогу контролюючого органу. Така вимога обґрунтовується необхідністю ведення обліку у внутрішній обліковій системі служби 1С.

Відсоток операцій, здійснених за системою «Єдиного вікна», – 20%.

Висновки

Отже, станом на сьогодні можемо констатувати, що система «Єдиного вікна» стала пілотним проектом, який водночас потребує вдосконалення, щоб стати більш дієвим та готовим до масового користування. Для того, щоб досягнути максимального залучення компаній до роботи з системою «Єдиного вікна» необхідно владнати як базові технічні проблеми, так і більш комплексні, як-то законодавчі та регуляторні.

Перш за все, для забезпечення ефективної роботи системи бізнес закликає контролюючі органи до відкритості та діалогу, щоб спільно налагодити безперебійне функціонування «Єдиного вікна» та суттєво полегшити цим операційну діяльність компаній по всій країні.

³ Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю» від 25 травня 2016 року №364 (надалі – Постанова КМУ №364): <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249107456>.

⁴ Абз. 2 п. 20 Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом «єдиного вікна» з використанням електронних засобів передачі інформації, затвердженого Постановою КМУ №364 (надалі – Порядок).

⁵ п. 24 Порядку.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА: *Європейська Бізнес Асоціація - неурядова організація, яка об'єднує понад 900 європейських, міжнародних та вітчизняних компаній, які працюють в Україні. Сьогодні Асоціація є провідною організацією міжнародного бізнесу в Україні. Європейська Бізнес Асоціація була створена в 1999 році. Ініціатором її створення була Європейська Комісія, яка зацікавлена в підтримці європейського бізнесу в Україні та налагодженні двосторонніх зв'язків Україна-ЄС. Беручи до уваги пріоритети України щодо євро інтеграції в Європейський Союз, основною метою діяльності Асоціації є налагодження стосунків європейського бізнесу з представниками влади в Україні для співпраці щодо створення сприятливих умов ведення бізнесу та залучення прямих іноземних інвестицій в економіку держави. Детальна інформація на сайті: www.eba.com.ua.*